

Film &

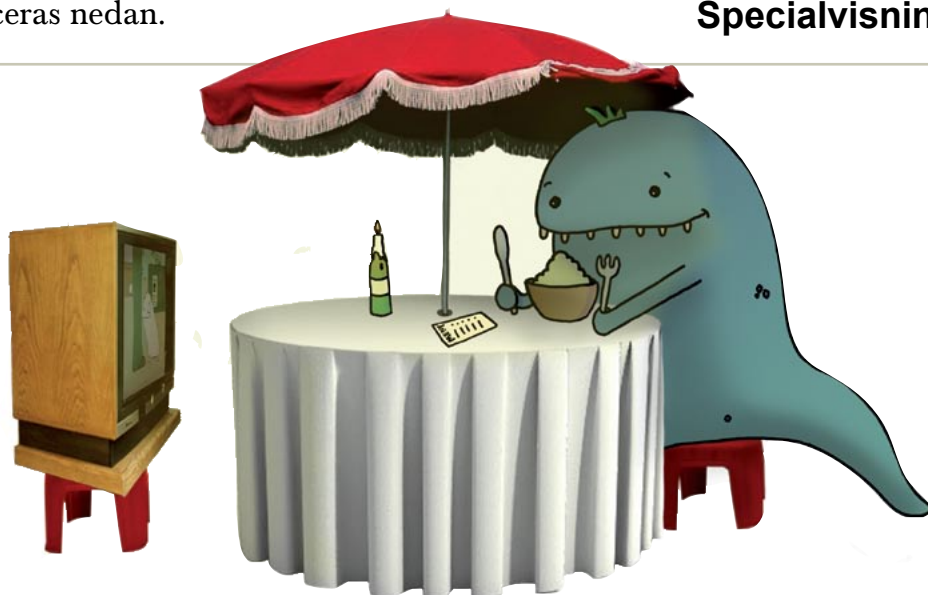
Videorättigheter

För att säkerställa upphovsmäns och filmägares lagliga rätt till ersättning vid visning av deras filmer och program i olika sammanhang, har en branschpraxis med indelning i olika rättighetsområden skapats, vilken till stora delar specificeras nedan.

Huvudsakliga licensområden

- Biografvisning**
- TV- sändning**
- Offentlig visning**
- Institutionell visning**
- Privat visning**
- Specialvisning**

Biografvisning

Med biografvisning menas visning i en lokal där betraktaren har löst biljett för att kunna se filmen.

TV- visning

Med TV- visning avses visning av filmer och andra program via en marksänd kabelsignal. TV- visning innefattar även visning via satellit, kabel och andra distributionsformer av en tv- signal såsom är vanligt på t.ex. hotell och genom andra begränsade utsändningsområden för visning på en tv- skärm, där t ex begreppet betal- tv kan tillämpas.

Privat visning

Med privat visning avses visning i hemmet för familj och nära vänner. Det betyder att de filmer man hyr i en videobutik, lånar på ett bibliotek som privatperson eller köper som köpfilm på t.ex. ett varuhus eller via en nätbutik, endast är avsedda för visning inom hemmets väggar. Den som visar en hyr- eller köpfilm i en institutionell miljö eller för grupper av betraktare som ingår i föregående uppräknings, gör sig skyldig till ett allvarligt brott mot upphovsrättslagen.

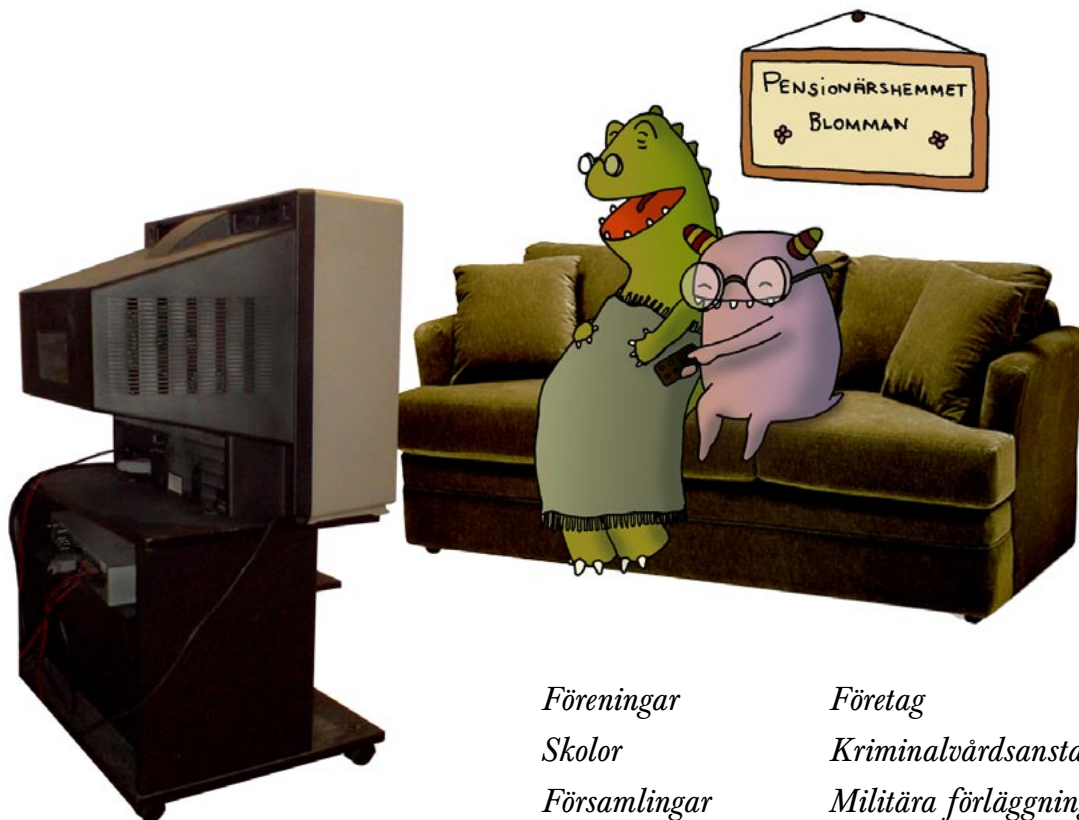
Offentlig visning

Med offentlig visning menas visning av filmer och program på platser där betraktaren inte betalar entré eller löser en biljett för att få tillgång till visningen. Exempel på sådan visning är restaurang, varuhus och andra offentliga miljöer. Även bibliotek kan omfattas av offentlig visning om sådana rättigheter införskaffats av rättighetsinnehavaren.

Specialvisning

Med specialvisning menas visning på t.ex. ett flygplan, en buss, ett tåg, ett hotell eller annan plats där huvudsyftet med att man närvarar i första hand inte är att se filmen eller programmet utan där visningen i sig är en form av förströelse för en grupp som inte har någon gemensam nämnare i övrigt. Specialvisning skiljer sig alltså från institutionell visning där huvudsyftet är att se filmen och där man har ett gemensamt intresse, t.ex. i en filmklubb, en skolklass eller i en förening, att se filmen.

Andra former för visning kan förekomma som inte direkt omfattas av denna beskrivning, varför det alltid är tillrådligt att fråga rättighetsinnehavaren eller dennes distributör, vad som gäller i det enskilda fallet.

Föreningar

Skolor

Församlingar

Äldreboenden

Ungdomsgårdar

Sjukhus

Företag

Kriminalvårdsanstalter

Militära förläggningar

Studieförbund

Förvaltningar

Fritidsgårdar

Institutionell visning

Med institutionell visning avses visning av filmer och program för en sluten krets som i de flesta fall har ett gemensamt intresse av att se det som visas. Det kan t.ex. gälla en skolklass, en församling o s v (se nedan listade grupper som generellt omfattas av institutionell visning). Viktigt att notera är att den som tittar inte skall ha löst någon entré eller biljett för att se programmet, men skall ha en naturlig tillhörighet till den grupp, eller ett gemensamt intresse med de andra betraktarna, som ser filmen eller programmet.

Även på bibliotek kan institutionell visning ordnas om biblioteket införskaffat sådana rättigheter och om man klart avgränsar så att det bara är den grupp, t.ex. en skolklass, som visningen avser som får tillgång till visningen.

Filmer som ska visas i ovanstående sammanhang måste vara införskaffade hos en producent/ distributör som äger de institutionella rättigheterna. Filmens rättighetsområde framgår av informationstexten på förpackningen eller på hemsidan varifrån filmen streamas/ laddas ner.

Otillåtet utnyttjande

Visning, kopiering eller spridning av film utanför det tillåtna rättighetsområdet kan vara ett brott mot upphovsmannens rätt att besluta hur hans eller hennes upphovsrättsskyddade verk får hanteras och ett brott av ingångna avtal. Vid brott mot lagen har upphovsrättsinnehavarna/ distributörerna möjlighet att vidta rättsliga åtgärder mot dem som är ansvariga för eller medverkar till otillåtet utnyttjande av filmverk. Rättsliga åtgärder innebär polisutredning, böter, fängelse eller skadeståndskrav. Även de som medverkar till otillåtet utnyttjande kan göras ansvariga.

TV program

Får ses direkt av skolklassen.

Radioprogram

Får avlyssnas direkt av skolklassen.

UR:s radio- och TV program

Får ses och avlyssnas direkt av skolklassen.

Videofilmer med institutionella rättigheter

Får användas enligt distributörens anvisningar.

AV-Mediacentralens material

Får användas enligt AV- Mediacentralens anvisningar.

TV program

Får *inte* utan tillstånd kopieras för senare visning.

Radioprogram

Får *inte* utan tillstånd kopieras för senare avlyssning.

UR:s radio- och TV program

Får *inte* spelas in eller kopieras utan särskilt tillstånd/avtal med Utbildningsradion.

Hyrfilm (s k hemvideo/DVD)

En hyrfilm som hyrts i ex. butik får *ej* kopieras.
En hyrfilm får *ej* visas för skolklassen om inte särskilt avtal tecknats med rättighetsinnehavaren.

Köpfung (s k hemvideo/DVD)

En köpfung får *ej* kopieras.
En köpfung får *ej* inköpas för skolans medel, eller lärarens privata medel, och sedan visas för skolklassen om inte särskilt avtal tecknats med rättighetsinnehavaren.

Filmer med institutionella rättigheter

Får *ej* kopieras.

AV-Mediacentralens material

Får *ej* kopieras.

Bibliotek

Filmer som erbjuds via bibliotek får *ej* lånas för visning i skolklassen om inte filmen har institutionella rättigheter.